

Gáspár Mihály
az MRK PB elnöke:

A felsőoktatási rendszer és a pedagógusképzés helyzete, változásai

**„AZ OKTATÁS JELENLEGI HELYZETE – JÖVŐKÉPE”
XIII. ORSZÁGOS KÖZOKTATÁSI SZAKÉRTŐI
KONFERENCIA**

Hajdúszoboszló 2011. október 18.

Előzmények:

- A bolognai rendszer bevezetését szakmai, gazdasági és nemzetközi érdekek mozgatták.
- A pedagógusképzés kialakításainak a dokumentumai nyilvánosak.
- A viták lezárása nem mindig volt konszenzusos.
- Az új rendszer által felvetődő problémák felélesztették a korábbi vitákat (részleteiben az írott anyagban).
- A NEFMI egy éves előkészítés után nyilvánosságra hozta a koncepcióját.

A mai helyzet:

- Több fórumon folyik a vita, az egyeztetés.
- Az MRK PB is kialakította a véleményét a megismert koncepcióról. Ebben a véleményben többnyire további egyeztetéseket, szakmai pontosításokat látunk szükségesnek, de egy kérdésben határozott ellenvéleményt fogalmaztunk meg. Az ellenvéleményt ugyanakkor egy konstruktív módosító javaslattal egészítettük ki.
- A kodifikáció folyik, de további részleteket nem tudunk.

Alapdallam és improvizációk

Első fő motívum:

- A pedagógusok **megfelelő pályaprestízse** estén lényegében minden képzési struktúrában lehet jó pedagógusokat képezni!

Második fő motívum:

- A pedagógusok **jelenlegi pályaprestízse** mellett nehéz, ha nem lehetetlen jó pedagógusokat képezni!

A NEFMI koncepciójából:

- „az oktatásügy **nemzeti stratégiai ágazat**,... ..A tanári presztízs és teljesítmény emelése, az oktatási rendszer változtatása csak egyidejű kormányzati intézkedésekkel – színvonalas képzésekkel, erkölcsi és anyagi megbecsüléssel, és megfelelő infrastrukturális háttér biztosításával – érhet célba.” (II/A 6. oldal)

A tervezet főbb változtatásai:

- Osztatlan tanárképzés.
- Az életpálya modell vázlata.
- A továbbképzés és a képzés kapcsolatának erősítése.
- Duális (4+1, illetve 5+1 éves) tanárképzés.

A megoldás jó kiinduló pontja:

Életpálya modell

(Nem tekinthető a képzés önmagában!)

Közoktatási Tv. A pedagógusképzés szabályozása

A kettőt összeköti, keretbe foglalja az életpálya modell, aminek egyik lényege a **továbbképzési rendszer!**

- A jó tanár tehát nem az egyetemen válik azzá!
- Az egyetem a képzéssel, csak az **alapjogosítványt** adja!
- A vita ezért nem szűkülhet le a képzés struktúrájára, tartalmára!

Az elmúlt 8-10 év konszenzusa:

- A tanárképzés **egységes** és MA szintű
- **Alapesetben** 3+2+fél év, és „másfél” szakos
- A gyakorlati félév mellett is hangsúlyos a **gyermekismeret szerepe** (Akkor ez a közoktatás igénye volt!)
- Az első kifutott ciklus után, a tapasztalatok alapján korrigálni kell!

Konszenzus a módosításban:

- A másfél szak nem illeszkedik a magyar hagyományokba!
- A két-három féléves „kiegészítő” képzések értéke bizonytalan!
- A „tantárgy nélküli” szakok a szakirányú továbbképzésbe valók!

Élesedő viták:

- Az osztott (bolognai?)képzés eredményezte, vagy inkább csak láthatóbbá tette a pálya presztízsének a romlását?
- Az egységes tanárképzés megkérdőjelezése!
- A pedagógikum és a diszciplináris ismeret aránya!

Piliscsabai konszenzus!?

- Az alaptudomány két változatának hangsúlyozása! (A pályapresztízs!)
- **Hosszú távon** az osztatlan képzés a célszerű!
- Két egyenlő értékű tantárgyképes szak
- A Bolognai osztott rendszer előnyeit egy rugalmas kevert rendszer biztosíthatja **átmenetileg!**
- A két szak és a pedagógikum (metodikával) 3 x 120 kredit, és összesen 5+1 év!
- Az **alkalmasság** megítélése a képzés meghatározott pontjain.

A legújabb ötlet: 4+1 és 5+1 év

- **IGEN**, mert:

- Tényleg más a két szint elvárása
- Szükség van a „tudós” tanárra
- A tudós tanár tényleg többet kell, hogy tudjon!

4+1 és 5+1 év: NEM, mert:

- Tisztázatlan a két program viszonya és következménye. (rész és egész?)
- Visszalépés, a régi feszültségek reinkarnációja!
- A tudós tanár lehetőségét a mai rendszer jobban biztosítja!
- Téves előfeltételezés, hogy a jelentkezés időpontjában jól el lehet dönteni, hogy milyen jellegű tanárságra alkalmas a jelentkező!

Ma **szakmailag** több, és erősebb ellenérvet látunk!

Az MRK PB konstruktív módosító javaslata:

- *„Őrizzük meg az egységes tanárképzést úgy, hogy az előterjesztésben szereplő középiskolai tanári „többletet” egy ráépülő továbbképzésben valósítsuk meg.” (tehát 4+1, vagy 5+1/2?)*

Javaslatunk néhány előnye:

- A NEFMI deklarált céljainak jobban megfelel!
- A nem egyenlőt nem kell egyenlőnek mondani!
- Az jogász és orvosképzés logikája igazolja az értékét!
- Az alapjogosítvány megszerzése után reálisabb döntés hozható!
- Továbbképzésben nem kell megállni 30-30 kreditnél.
- Az életpálya modellben lehet honorálni a továbblépést!
- Gazdaságosabb, mert nem daraboljuk el a képzéseket!

Végül:

Ne feledjük az „alapidallam”
üzenetét!

Ma még 10 férőhelyre 2-3 felvételiző
esik, és nem feltétlenül a legjobbak.

Ha megfordul az arány, akkor életre
kelhet, mert működni fog NEFMI
által értelmezett osztatlan képzés!

Azt már tudjuk, hogy mi lesz!

De addig mi lesz?

Köszönöm a figyelmet!